ئەنجومەنی فەتوای هەرێم : فرۆشتنی زێڕ بە قەرز دەچێتە چوارچێوەی ریبا و حەرامە

ئەنجومەنی باڵای فەتوای هەرێم دەڵێت، فرۆشتنی زێڕ بە قەرز دەچێتە چوارچێوەی ریبا و حەرامە چونکە فرۆشتنی زێڕو زیو بە پارە پێویستە دەست بە دەست بێت، لەو کاتەدا هەردوولا لە یەکتری وەربگرن.

ئەمڕۆ شەممە ١٤ـی شوباتی ٢٠٢٦، لە نوێترین فەتوای ئەنجوومەنی باڵای فەتوای هەرێمدا هاتووە، چەند پرسیارێکی هاوڵاتییانمان ئاراستە کراوە لەبارەی مامەڵەی زێڕ، بە ئەو مەبەستە روونکردنەوەی بڕیاری شەرع و دەرچوونی فەتوای فەرمی لەبارەیانەوە درا.

ئەنجوومەنی باڵای فەتوا لە دانیشتنی ئاسایی خۆیدا فەتوای دا و دەڵێت، فرۆشتنی زێڕ بە قەرز بە دیناری عێراقی دروست نییە، چونکە دەچێتە خانەی (ربا الید) چونکە کڕین و فرۆشتنی زێڕ و زیو بە پارە پێویستە دەست بە دەست بێت، لەو کاتەدا هەردوولا لە یەکتری وەربگرن بە پێچەوانەوە پێی دەوترێت (ربا الید).

ئاماژە بەوەشکراوە، دەرچەی شەرعی بۆ ئەو کەسانەی پێویستیان بە کڕینی زێڕ هەیە و پارەی پێویستیان لە بەردەست نییە، ئەوەیە کە دینارەکە لە زێڕنگەرەکە بە قەرز وەربگرن و قەرزی بکەن، پاشان بەو پارەیە زێڕەکە بکڕن، یان زێڕەکە خۆی بە مسقاڵ قەرز بکەن و پاشان کەی ویستیان بیدەنەوە بە هەمان

ئەندازە زێڕ بۆ زێڕنگرەکە بهێننەوە.

روونیشیان کردووەتەوە، فرۆشتنی زێڕ بە قەرز بە دیناری عێراقی یان هەر دراوێکی تر دروست نییە، جا کەیفی خۆیەتی بە زیاتر بێت لە نرخی بازاڕ یان وەك نرخی ئاسایی بێت، چونکە دەچێتە خانەی (ربا الید) وە.

ئەو ئەنجوومەنە باس لەوەش دەکات، لەبەرئەوەی زێڕ لە شەریعەتدا هەر بە دراو حیسابە و لە دراویەتی ناکەوێت، دروستە بە قەرزی زێڕ بیبات، واتە کەی کاتی دانەوەی هات ئەندازەی چەندی بە قەرز وەرگرتبێت، ئەو ئەندازەیە بگێڕێتەوە، هەروەها دروستیشە بگۆڕێت بە دراوێکی تر بە دوو مەرج:

١- پێویستە زێڕەکە بە نرخی رۆژ بخەمڵێندرێت .

٢- پێویستە هەموو قەرزەکە ساف بکرێت، واتە کە لە یەکتر جیا بوونەوە، هیچ قەرز لە نێوان ما□□□کارەکاندا نەمێنێت.